

בס"ד, כג' באייר תשע"ו
31 במאי 2016

מידעון

תשע"ו / 54

מיועד ל: ישיבות קטנות פנימיות תורניות ישיבות גדולות כוללים כולם

מכובדי,
רבי יעקב ריבלין הי"ו
ירושלים
השלום והברכה וכט"ס

א. אי אפשר שלא לתמוה עליך, רבי יעקב היקר – איש ש"כל רז לא אניס ליה", היאך יצאה מתחת ידך פליטת קולמוס כזו כפי שהיא משתקפת בטור שלך בעיתון "בקהילה" האחרון. אני כמעט נוטה לחשוב שהדברים שאתה עצמך העלית בכתבה הביאו אותך לכלל כאב ולכלל כעס ומכאן הדרך לטעות היתה קצרה מאד. חז"ל הלא לימדונו: "בא לכלל כעס בא לכלל טעות". תחת הכותרת "מי רוצה מה" כתבת כך:

"אבל בחינה מעמיקה יותר של העובדות מציגה תמונה שונה ומורכבת הרבה יותר. כשבוחנים את ההסכם הקואליציוני על כל עשרות סעיפיו בנושא החינוך רואים שדווקא המרכזיים שבהם קויימו, בעיקר בתחום התקציבים השוטפים שהם הלחם והבשר של החינוך החרדי. תקציב הישיבות זינק בעשרות אחוזים (אם כי נותר עדיין ויכוח על ערך הנקודה המתבטא בכמה עשרות שקלים לבן ישיבה ואברך. לא ממש נורא)"
(בקהילה גליון 957 ד' אייר תשע"ו)

ב. כדאי מאד שכב' יתעשת וידע או יזכר בנתונים הבאים:

1. תקציב הישיבות (קרי: הגבוהות+כוללי האברכים) עומד על כ- 1 מיליארד ש"ח (מחולק כמובן ליותר מ- 100 אלף תלמידים) מזה 12 שנה!! בלא שיש בו הקצאה לגידול טבעי שבמחוזותינו הוא בד"כ מבורך. לו היתה התחשבות בגידול הטבעי, ניתן היה לשמר את התעריף לאורך זמן. בפועל, מה שקורה כיום שכל גידול בתלמידים משפיע ומוריד את התעריף.

כדאי גם לציין, כי במהלך שנת 2011 עמד כבר התעריף לתלמיד ישיבה (מה שקרוי ערך 1 נקודה) – במשך תקופה ממושכת למדי, על כ- 510 ש"ח לחודש לתלמיד ישיבה ו- 918 ש"ח לחודש לאברך כולל. משאת נפשם של ח"כינו החרדיים היתה אז, להגיע לתעריף של 1,000 ש"ח לחודש לאברך. לצערנו, המצב כיום הוא כי התעריף לאברך הינו מתחת ל-800 ש"ח.

עוד כדאי להזכיר ולציין, כי בשל התופעה המתוארת לעיל, קבעה כבר בעבר (לפני כ-15 שנה!) ועדת בלומברג-גביש (ועדה שמונתה ע"י שר האוצר דאז יעקב נאמן, לאחר פגישה שקיימה עם 4 ראשי ישיבות מפורסמים), כי תקציב הישיבות בכללותו יוצמד למדד כלשהו, על אף היותו מוגדר כתמיכה. בפועל, מה שמתרחש לנגד עינינו היא תופעה חלמאית הקרויה: "מעשה עיזים" שעל פיה מכניסים לנו עיזים ולאחר מכן מוציאים אותם ב"קול רעש גדול" ובעצם מה שהיה נשאר אותו דבר. כך זה חוזר על עצמו כבר שנים רבות, בכל הסכם קואליציוני שבו אנו שותפים.

2. מאז החסימה של שר האוצר לפיד ועד לרגע זה ממתנינים קרוב לשנה כ-10,000 אברכים (שלכל הדעות הם חתך של המאיון התחתון), לקבל את קצבת הקיום העלובה שלהם הנקראת "הבטחת הכנסה" והעומדת על כ-1,000 ש"ח לחודש. (כאשר הקצבה המקבילה להם – מה שמקבל כל אזרח דרך הביטוח הלאומי עומדת על 3,000 ש"ח ויותר לחודש). עוד חשוב שתדע כי קצבת הקיום שלהם לשנים 2014 – 2015 כבר ירדה לטמיון ולא יהיו בענין זה תשלומים רטרואקטיביים.

3. ישיבות שמחזיקות תלמידים מחו"ל, "נענשות" ומקבלות על תלמידים אלו תעריף שהינו רק 60% ממה שמקבל תלמיד ישראלי. (החלטת ממשלה אומללה שנקבעה כך ללא סיבה של ממש, כאשר מנגד מתוקצבים במאות מיליוני ש"ח פרויקטים כמו: "תגלית" ו"מסה", להבאתם של נערים ונערות מחו"ל – מהחינוך הכללי כמובן – לתקופות קצרצרות כאן בארץ).
4. בעבר משרד הדתות תיקצב גם את כל תלמידי הישיבות הקטנות פר ראש בתעריף של כ-340 ש"ח לחודש. עם פירוק משרד הדתות והעברת התקציב למשרד החינוך ובשל הסיבה שנקראת "כפל תמיכות" נותב הכסף לסעיף שנקרא משם ואילך תגבור לימודי יהדות (צא וחשוב 30,000 תלמידי ישיבות קטנות $\times 340$ ש"ח לחודש $\times 12 = 120$ מיליון ש"ח). התקציב כולו חולק לשיעורים; למחצה, לשליש ולרביע עד שהתאדה לגמרי ומכל הסכום האגדי הנ"ל לא מחולק כיום – אף לא שקל אחד. בל נשכח 120 מלש"ח.
5. קריות חינוך מוניציפאליות – במשרד הפנים. תקציב שנתי של כ-15 מלש"ח שאמור להיות מחולק ע"פ תבחינים קיימים לכ-30 מוסדות חינוך ענקיים (בשטח ובתלמידים כמו: פוניבז', חברון, אור החיים ועוד), שבהם מתחנכים תלמידים מקובצים מכל רחבי הארץ בתנאי פנימיה מלאים – מעוכב מזה 3 שנים.
6. תחת זאת מתישים את המוסדות יום אחר יום עם בירוקרטיה, עם תנאי סף בלתי ישימים, עם דרישות להוכחת איתנות פיננסית (מהיכן?? אם המצב הוא כפי המתואר לעיל). האם אתה מודע לכך שלא ניתן כיום – ולא משנה באיזה מקום בארץ, לפתוח בצורה מסודרת כולל אברכים, בלי לעשות מניפולציות כאלה ואחרות.
7. יתרה על כך, בקורות על גבי ביקורות עמוקות ורדודות – ממשרד החינוך, משרד הרווחה, משרד הכלכלה, החשב הכללי, רשם העמותות ועוד ועוד, כאשר תוצאותיהן של ביקורות אלו מגיעות בד"כ אל ועדות התמיכה השונות ומשם ובעקבותיהן מושטים קנסות בלתי הגיוניות, בלתי סבירות ובלתי מידתיות כאשר לא נותרת ברירה אלא להרים ידיים ולסגור את המוסד – כך ממש.
- ג. אין לי כמובן דבר נגד מוסדות החינוך האחרים שהזכרת בכתבה, כמו: המוכר שאינו רשמי, הסמינרים וכיו"ב, אך במחילה מכבודם כאשר אנו באים לעשות מעט סדר בכל הבלאגן, עדיין הכוללים והישיבות נמצאים בדרגה אחת למעלה יותר. אני בטוח שתיווכח כי המצב הוא ממש כן נורא ובמקום זינוק ישנה זחילה וכן כרסום מתמידים כלפי מטה. ועדיין לא פרטתי לך הכל. הדימוי לבשר ולחם קשים מאד, אולי בשר דל שומן ולחם עם הרבה עובש, ועוד טרם נאמרה במכתב זה אף לא מילה אחת על תקציבי משרד הרווחה שגם הם נשחקו לבלי הכר.
- ד. אני מאד מבקש ממך שתמצא את הדרך לתקן את הדברים בגליון הבא, ע"מ שהקוראים התמימים שלא מודעים לפרטים ידעו את האמת לאשורה.

בכל הכבוד הראוי

אברהם פרידמן

העתק: לח"כים החרדיים